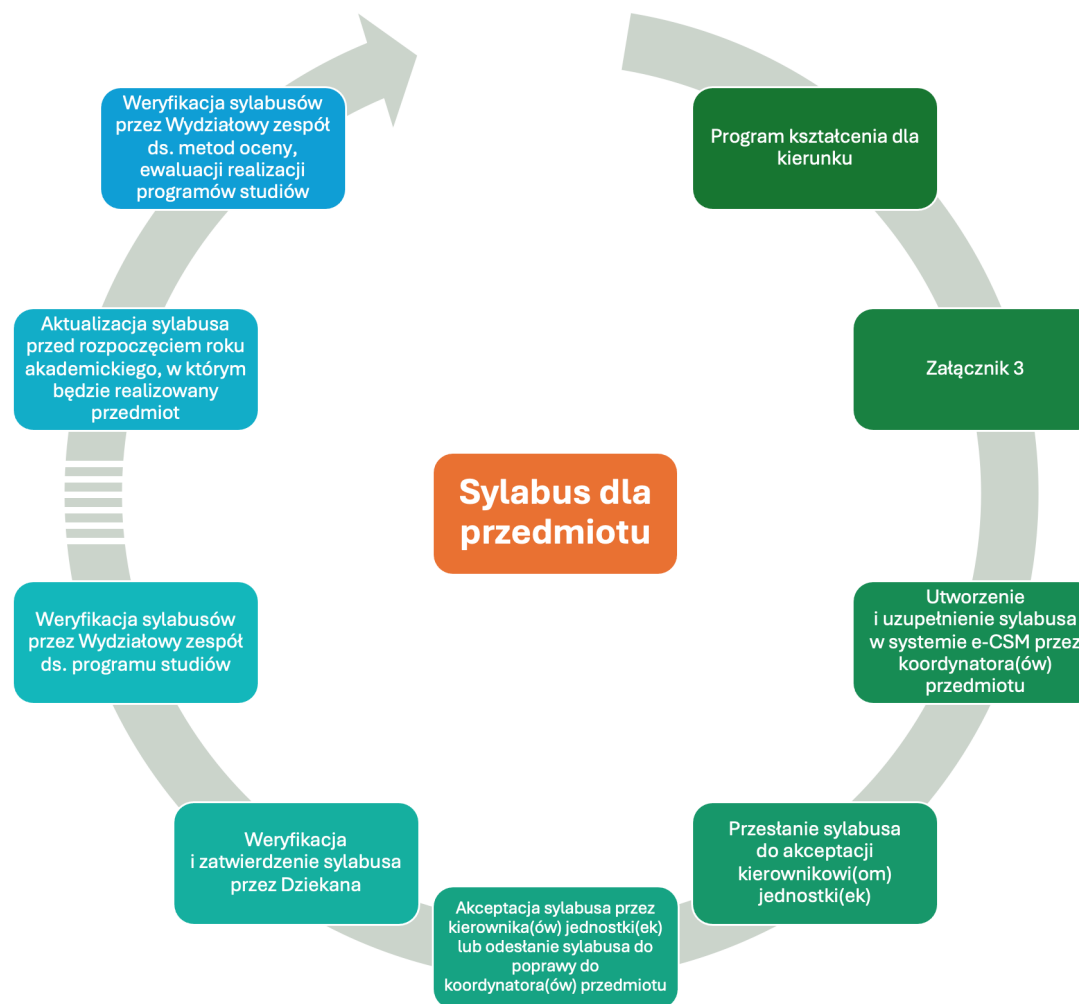

Cykl „życia” sylabusa

Wstęp

Sylabus (obecnie e-sylabus) szczegółowo opisuje przedmiot, jego cele, efekty uczenia się oraz metody ich nauczania i weryfikacji, treści kształcenia, a także kryteria zaliczenia przedmiotu. Sylabus jest podstawowym dokumentem w procesie dydaktycznym i stanowi punkt odniesienia zarówno dla studentów, jak i nauczycieli. Jako narzędzie organizacyjne, sylabus zapewnia przejrzystość procesu edukacyjnego.

I. Części e-sylabusa

1. Dane ogólne
2. Forma realizacji
3. Forma nakładu pracy studenta
4. Cele kształcenia
5. Efekty uczenia się
6. Treści zajęć
7. Literatura
8. Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych
9. Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu

II. Omówienie poszczególnych części e-sylabusa

1. Dane ogólne

Dane zawarte w tej części e-sylabusa są nieedytowalne – koordynator przedmiotu nie ma możliwości samodzielnie zmieniać danych w niej zawartych. Dane zawarte w tej części e-sylabusa wprowadzane są przez pracownika Dziekanatu na podstawie programu kształcenia opracowanego przez Wydziałowy Zespół ds. programów studiów zatwierdzonego przez Senat.

W tej części sylabusa znajdują się następujące informacje:

E-sylabus ID (np. 2012), czyli unikalny numer sylabusa nadawany automatycznie przy tworzeniu sylabusa

Status, czyli informacja na jakim etapie tworzenia jest sylabus:

Tworzenie sylabusa – sylabus jest tworzony przez koordynatora przedmiotu, ale nie został przez niego jeszcze przekazany do akceptacji kierownika jednostki

Akceptacja kierownika jednostki – sylabus został stworzony i przesłany przez koordynatora przedmiotu do akceptacji kierownika jednostki

Akceptacja dziekana wydziału – sylabus został zaakceptowany przez kierownika jednostki i czeka na weryfikację Dziekana Wydziału

Sylabus gotowy – sylabus został zweryfikowany przez Dziekana Wydziału i jest gotowy; sylabus jest widoczny dla studentów w systemie e-sylabus

Cykl kształcenia (np. 2024 – 2030)

Kod przedmiotu (np. PL.FA.F.ST.2024/2030.3.4.28) – to unikalny numer przedmiotu zawierający litery i liczby, który jest automatycznie nadawany przez system

Nazwa przedmiotu (np. Asymetria w chemii organicznej)

Wydział – nazwa Wydziału, na którym realizowany jest przedmiot

Jednostki koordynujące przedmiot – nazwa jednostki lub jednostek (wraz z danymi kontaktowymi), które koordynują realizację przedmiotu; w tym miejscu znajduje się również informacja o statusie zatwierdzenia sylabusu przez kierownika jednostki (🔴 lub 🟢)

Kierunek studiów (np. Farmacja) – kierunek studiów, na którym realizowany jest przedmiot

Specjalności (jeżeli dotyczy)

Poziom studiów - np. Jednolite Studia Magisterskie)

Forma studiów stacjonarne lub niestacjonarne

Rok studiów, na którym realizowany jest przedmiot zaznaczony 🟢. W zależności od planu studiów przedmiot może być realizowany na jednym lub kilku latach studiów.

Semestr studiów, na którym realizowany jest przedmiot 🟢. W zależności od planu studiów przedmiot może być realizowany przez jeden lub kilka semestrów.

Typ przedmiotu - np. przedmiot obowiązkowy, fakultet, praktyki zawodowe

Punkty ECTS (np. 4.0) – są to punkty europejskiego systemu transferu punktów (z ang. *European Credit Transfer System*). Na podstawie ilości punktów ECTS wyliczane jest obciążenie godzinowe studenta realizującego dany przedmiot. Zgodnie z uchwałą Senatu w sprawie ustalenia wytycznych w zakresie uchwalania programów studiów 1 punkt ECTS stanowi 25 do 30 h, wliczając ilość godzin kontaktowych i godzin pracy własnej studenta.

Język wykładowy (np. Polski, Angielski) – informuje w jakim języku prowadzony jest przedmiot

Forma końcowego zaliczenia przedmiotu - np. zaliczenie, zaliczenie z oceną, egzamin pisemny, egzamin ustrukturyzowany OSCE

Koordynatorzy przedmiotu – dane koordynatora lub koordynatorów przedmiotu

Data utworzenia – informacja na temat daty i godziny utworzenia sylabusu w systemie

Data ostatniej aktualizacji – informacja na temat daty i godziny ostatniej aktualizacji sylabusu w systemie

Prawa autorskie – informacja na temat praw autorskich do sylabusa

Przygotuj sylabus do wydruku – przycisk umożliwia przygotowanie sylabusa do wydruku lub zapisanie w formie pdf na każdym etapie jego tworzenia

Przykładowy widok pola **Dane ogólne** w e-sylabusie

Dane ogólne
Wybierz inny rozmiar / zwiń

E-Sylabus ID		2012
Status		Sylabus gotowy
Cykł kształcenia		2024 - 2030
Kod przedmiotu		PL_FA.P.ST.2024(2030.3.8)/9.32
Nazwa przedmiotu		Farmacja kliniczna (ID: 3191)
Wydział		Farmaceutyczny
Jednostki koordynujące przedmiot		1) Zakład Farmacji Klinicznej i Opieki Farmaceutycznej Status zatwierdzenia sylabusa (kierownik jednostki): ✔ Zatwierdzić jednostkę
Kierunek studiów		Farmacja
Specjalności		---
Poziom studiów		Jednolite Studia Magisterskie
Forma studiów		Stacjonarne
Rok studiów		Rok 1 Rok 2 Rok 3 Rok 4 Rok 5 Rok 6
Semestr studiów		Semestr 1 Semestr 2 Semestr 3 Semestr 4 Semestr 5 Semestr 6 Semestr 7 Semestr 8 Semestr 9 Semestr 10 Semestr 11 Semestr 12
Typ przedmiotu		Przedmiot
Punkty ECTS		6.0
Język wykładowy		Polski
Forma końcowego zaliczenia przedmiotu		Examin standardowy OSCE
Koordynatorzy przedmiotu		Szczegóły
Data utworzenia		2024-04-03 21:15:06
Data ostatniej aktualizacji		2024-05-06 09:53:33
Prawa autorskie		Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusów, przysługują UM w Lublinie. Sylabusy mogą być wykorzystywane dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w UM w Lublinie. Korzystanie z sylabusów w innych celach wymaga zgody UM w Lublinie.
		Przygotuj sylabus do wydruku

2. Forma realizacji

Ta część e-sylabusa jest również nieedytowalna – koordynator przedmiotu nie ma możliwości samodzielnie zmieniać informacji na temat form realizacji zajęć oraz ilości godzin przypadających na poszczególne formy realizacji. Dane zawarte w tej części e-sylabusa wprowadzane są przez pracownika Dziekanatu na podstawie programu kształcenia opracowanego przez Wydziałowy Zespół ds. programów studiów i zatwierdzonego przez Senat.

W tej części e-sylabusa znajdują się informacje na temat formy realizacji zajęć (np. wykłady, seminaria, ćwiczenia, praktyki zawodowe) oraz ilości godzin dydaktycznych przypadających na poszczególne formy realizacji zajęć. Forma realizacji poszczególnych efektów wynika z Załącznika nr 3, który powstał na etapie tworzenia programu studiów i został zatwierdzony przez Senat.

Przykładowy widok pola **Forma realizacji** w e-sylabusie

Forma realizacji

Seminaria		60 godzin
Ćwiczenia		15 godzin
Podsumowanie		75 godzin

3. Forma nakładu pracy studenta

W tej części e-sylabusa zawarte są informacje na temat formy i ilości godzin nakładu pracy studenta z uwzględnieniem:

- a) Godzin kontaktowych – jest to ilość godzin, które realizowane są przez studenta w kontakcie bezpośrednim z nauczycielem akademickim; ilość godzin kontaktowych jest sumą ilości godzin przeznaczonych na każdą formę realizacji zajęć (patrz pkt. 2)
- b) Czasu pracy własnej studenta – w tym miejscu należy określić, ile czasu student powinien poświęcić na:
 - a. przygotowanie się do zajęć
 - b. przygotowanie się do zaliczenia/egzaminu

Przykładowy widok pola **Forma nakładu pracy studenta** w e-sylabusie

Forma nakładu pracy studenta			
Wybierz any rowing / menu			
Udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie, sprawdzenie, itp.			
Godziny kontaktowe	I	75 godzin	
Czas pracy własnej studenta			
1) Przygotowanie się do zajęć	I	25,0 godzin	I
2) Przygotowanie się do zaliczenia / egzaminu	I	25,0 godzin	I
Sumaryczne obciążenie pracy studenta (godziny kontaktowe + czas pracy własnej studenta)	I	125 godzin	

4. Cele kształcenia

Cele kształcenia to kluczowy element każdego sylabusa, który definiuje, co studenci powinni osiągnąć po ukończeniu przedmiotu.

Jak uzupełnić punkt **Cele kształcenia**?

- a) Określ ogólny cel kształcenia
 - Ogólny cel kształcenia powinien być krótki, jasny i sformułowany w sposób zrozumiały dla studentów.
 - Przykład: *Celem przedmiotu jest wyposażenie studentów w wiedzę z zakresu farmacji klinicznej oraz rozwinięcie umiejętności podejmowania decyzji terapeutycznych.*
- b) Sformułuj szczegółowe cele kształcenia
 - Podziel ogólny cel na konkretne, szczegółowe cele. Każdy z nich powinien odpowiadać na pytanie: *Co uczestnik będzie potrafił zrobić po ukończeniu przedmiotu?*
 - Zastosuj czasowniki operacyjne, takie jak: *analizować, interpretować, projektować, stosować, wyjaśniać, oceniać*. Dzięki temu cele będą mierzalne.
 - Przykład: *Student będzie potrafił analizować wyniki badań laboratoryjnych pod kątem wskazań farmakoterapeutycznych. Student będzie w stanie proponować odpowiednie modyfikacje terapii farmakologicznej w oparciu o aktualne wytyczne.*
- c) Powiąż cele z efektami uczenia się
 - Sprawdź, czy cele są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do przedmiotu.
 - Upewnij się, że cele pokrywają wszystkie kluczowe aspekty przedmiotu: wiedzę (co student wie i rozumie), umiejętności (co student potrafi) oraz kompetencje społeczne (jakie postawy prezentuje).

d) Uwzględnij specyfikę przedmiotu

- o Jeśli przedmiot ma charakter praktyczny, cele powinny uwzględniać rozwój konkretnych umiejętności lub kompetencji społecznych, np. pracy zespołowej, rozwiązywania problemów, stosowaniu metod lub procedur.
- o W przedmiotach teoretycznych skoncentruj się na pogłębianiu wiedzy i zrozumienia zagadnień oraz rozwijaniu umiejętności analitycznych.

e) Sprawdź, czy cele są realistyczne

- o Upewnij się, że cele kształcenia są osiągalne w ramach liczby godzin przewidzianych dla przedmiotu.

Dobre praktyki:

- Używaj krótkich i jednoznacznych sformułowań.
- Unikaj zbyt ogólnych stwierdzeń, takich jak: *Student dowie się wszystkiego o farmacji klinicznej*. Zamiast tego sprecyzuj: *Student zdobędzie wiedzę na temat zasad farmakoterapii chorób układu sercowo-naczyniowego*.
- Nie zapisuj zbyt dużej liczby celów – skup się na najważniejszych aspektach przedmiotu. Szczegółowe elementy wiedzy oraz umiejętności zostały już ujęte w efektach uczenia się.
- Unikaj technicznego języka, który może być niezrozumiały dla studentów.

Pamiętaj: Dobrze sformułowany(e) cel(e) kształcenia ułatwiają zaplanowanie zajęć, weryfikację efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w zajęciach.

5. Efekty uczenia się

Ta część e-sylabusu jest również nieedytowalna na etapie uzupełniania lub aktualizacji sylabusu przez koordynatora. Dane zawarte w tej części e-sylabusu wprowadzane są przez pracownika Dziekanatu na podstawie Załącznika nr 3 do programu kształcenia opracowanego przez Wydziałowy Zespół ds. programów studiów i zatwierdzonego przez Senat.

Po opracowaniu programu kształcenia na nowy cykl kształcenia (np. 2024-2030), Wydziałowy Zespół ds. Programów studiów zwraca się do koordynatorów przedmiotów z prośbą o uzupełnienie Załącznika 3. Zadaniem koordynatora na tym etapie jest przyporządkowanie form kształcenia oraz metod weryfikacji do każdego efektu uczenia się przypisanego do przedmiotu. Efekty z grupy wiedzy są realizowane podczas wykładów i seminariów, natomiast efekty z grupy umiejętności przypisuje się do seminariów lub ćwiczeń. Efekty z grupy wiedzy można weryfikować za pomocą testów wielokrotnego wyboru. Rozumienie można sprawdzać podczas egzaminów ustnych, opisowych lub za pomocą testów VSAQ (ang. *Very Short Answer Questions*, pytania z bardzo krótką odpowiedzią) i EMQ (ang. *Extended Matching Questions*, testy dopasowania). Efekty dotyczące zastosowania np. procedur, algorytmów lub reguł można zweryfikować np. w ramach zadań laboratoryjnych lub obliczeniowych oraz sprawdzianów klinicznych czynności proceduralnych prowadzonych w warunkach symulowanych. Efekty z grupy analizy weryfikuje się poprzez analizę przypadków lub w trakcie scenariuszy symulacyjnych lub za pomocą testów zgodności skryptu. Umiejętności związane z

tworzeniem np. nowych produktów, materiałów edukacyjnych lub planów opieki nad pacjentem najlepiej zweryfikować poprzez indywidualny lub grupowy projekt. Natomiast metodami wskazanymi do weryfikacji efektów z grupy kompetencji społecznych są eseje refleksyjne lub ustrukturyzowana refleksja, test oceny sytuacyjnej, arkusz samooceny, arkusz obserwacji studenta przez nauczyciela, lub nauczyciela oraz innych studentów i/lub pacjentów symulowanych.

Przykładowy widok pola **Efekty uczenia się** w e-sylabusie

Efekty uczenia się					A A+ A++	
Wiedza					Formy realizacji	Metody weryfikacji
Lp. (ID)	Kod	Opis				
152 (6020)	E.W10	zna i rozumie zasady indywidualizacji farmakoterapii uwzględniające różnice w działaniu leków spowodowane czynnikami fizjologicznymi w stanach chorobowych w warunkach klinicznych;			Seminarium	Zaliczenie
155 (6023)	E.W13	zna i rozumie standardy terapeutyczne oraz wytyczne postępowania terapeutycznego			Seminarium	Zaliczenie
156 (6024)	E.W14	zna i rozumie rolę farmaceuty i przedstawicieli innych zawodów medycznych w zespole terapeutycznym			Seminarium	Zaliczenie
155 (6032)	E.W22	zna i rozumie podstawy prawne oraz zasady przeprowadzania i organizacji badań nad lekami, w tym badań eksperymentalnych oraz z udziałem ludzi			Seminarium	Zaliczenie
166 (6033)	E.W23	zna i rozumie prawne, etyczne i metodyczne aspekty prowadzenia badań klinicznych oraz rolę farmaceuty w ich prowadzeniu			Seminarium	Zaliczenie
Umiejętności					Formy realizacji	Metody weryfikacji
Lp. (ID)	Kod	Opis				
104 (5581)	E.U10	potrafi wykonywać i objaśnić indywidualizację dawkowania leku u pacjenta w warunkach klinicznych			Ćwiczenia	Egzamin standardowy OSCE
105 (5582)	E.U11	potrafi dobrać postać leku dla pacjenta, uwzględniając: zalecenia kliniczne, potrzeby pacjenta i dostępność produktów			Seminarium	Egzamin standardowy OSCE
106 (5583)	E.U12	potrafi wskazywać właściwy sposób postępowania z lekiem w czasie jego stosowania przez pacjenta i udzielać informacji o leku			Seminarium	Egzamin standardowy OSCE
107 (5584)	E.U13	potrafi wskazywać właściwy sposób postępowania z lekiem przez pracowników systemu ochrony zdrowia			Seminarium	Egzamin standardowy OSCE
110 (5587)	E.U16	potrafi przewidywać wpływ różnych czynników na właściwości farmakokinetyczne farmakodynamiczne leków oraz rozwiązywać problemy dotyczące indywidualizacji i optymalizacji farmakoterapii			Seminarium	Zaliczenie Inna
111 (5588)	E.U17	potrafi monitorować i raportować niepożądane działania leków, wdrażać działania prewencyjne, udzielać informacji związanych z powikłaniami farmakoterapii pracownikom systemu ochrony zdrowia, pacjentom lub ich rodzinom			Seminarium	Zaliczenie Inna
112 (5589)	E.U18	potrafi określać zagrożenia związane ze stosowaną farmakoterapią w różnych grupach pacjentów oraz planować działania prewencyjne			Seminarium	Zaliczenie Inna
118 (5594)	E.U23	potrafi aktywnie uczestniczyć w pracach zespołu terapeutycznego, współpracując z pracownikami systemu ochrony zdrowia			Ćwiczenia	Zaliczenie Inna
132 (5686)	E.U7	potrafi współpracować z lekarzem w zakresie optymalizacji i racjonalizacji terapii w leczeniach zmiennym i objawowym			Ćwiczenia	Egzamin standardowy OSCE
134 (5590)	E.U9	potrafi przygotowywać plan monitorowania farmakoterapii, określając metody i zasady oceny skuteczności i bezpieczeństwa terapii			Seminarium	Zaliczenie Inna
Kompetencje					Formy realizacji	Metody weryfikacji
Lp. (ID)	Kod	Opis				
1 (733)	K.01	jest gotów do nawiązywania relacji z pacjentem i współpracownikami opartej na wzajemnym zaufaniu i poszanowaniu			Ćwiczenia	Egzamin standardowy OSCE
3 (734)	K.03	jest gotów do wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym			Ćwiczenia	Esaj refleksyjny
6 (737)	K.06	jest gotów do propagowania zachowań prozdrowotnych			Ćwiczenia	Ocena 360
10 (738)	K.10	jest gotów do przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób			Ćwiczenia	Inna

6. Treści zajęć

W tej części sylabusu należy szczegółowo opisać, jakie zagadnienia będą poruszane w ramach przedmiotu.

1. Sformułuj tematy poszczególnych zajęć

- Tematy zajęć powinny być sformułowane precyzyjnie i jasno
- Tematy powinny być opisane w sposób konkretny, ale nie przesadnie szczegółowy
- Tematy zajęć nie powinny się powtarzać

2. Jeśli przedmiot jest wielosemestralny, należy podzielić treści realizowane w ramach przedmiotu na poszczególne semestry. W tym celu:

- Zaplanuj tematy zajęć z podziałem na semestry. Zastanów się, które zagadnienia będą realizowane w pierwszym, drugim (lub kolejnym) semestrze.
- Upewnij się, że podział jest logiczny

3. Stwórz tematy wykładów, seminariów i/lub ćwiczeń

4. Określ liczbę godzin dydaktycznych przypadającą na realizację każdego z zaplanowanych tematów

- Dla każdego tematu wskaż liczbę godzin przewidzianych na jego realizację
- Tematy zajęć powinny odpowiadać realnej liczbie poszczególnych spotkań

- Suma ilości godzin musi zgadzać się z ilością godzin, jaka przewidziana jest na każdą z form kształcenia (np. 15 h wykładu, 60 h seminariów)

5. Przypisz efekty uczenia się do każdego tematu

- Każdemu tematowi przyporządkuj efekty uczenia się przypisane do przedmiotu (patrz pkt. 5 Efekty uczenia się)
- Treści zajęć powinny być spójne z zakładanymi efektami uczenia się
- Każdy temat powinien realizować **minimum 1, a maksymalnie 2 efekty uczenia się**
- Upewnij się, że wszystkie efekty uczenia się przewidziane do realizacji w sylabusie są przypisane do zaplanowanych tematów
- Sprawdź czy efekty uczenia się nie powtarzają się nadmiernie

Przykładowy widok pola **Treści zajęć** w e-sylabusie

The screenshot shows the 'Treści zajęć' (Course Content) section of an e-syllabus. It features three horizontal blue bars at the top, each labeled 'Semestr 8' or 'Semestr 9'. Below these, the 'Treści zajęć' section is displayed, containing a list of topics (Temat 1 to Temat 6) with their respective hours (Ilość godzin: 3) and learning outcomes (Efekty uczenia: EU11, EU16, EU17, EU18, EU19, EU20, EU21, EU22, EU23). The topics are organized into two main sections: 'Seminarium' and 'Ćwiczenia'.

Section	Topic	Hours	Learning Outcomes
Seminarium	Temat 1: Indywidualizacja i optymalizacja farmakoterapii w warunkach klinicznych	3	EU11, EU16
	Temat 2: Planowanie i wdrażanie działań prewencyjnych	3	EU17
	Temat 3: Dobór antybiotykoterapii u pacjentów ambulatoryjnych i hospitalizowanych	3	EU16, EU11
	Temat 4: Współpraca w zespole interdyscyplinarnym – podstawy komunikacji interdyscyplinarnej	3	EU13
	Temat 5: Rozumowanie kliniczne	3	EU13
	Temat 6: Rozumowanie kliniczne	3	EU13
Ćwiczenia	Temat 1: Koncepcja lekowa	3	EU18, EU17
	Temat 2: Wypis ze szpitala przy udziale zespołu interdyscyplinarnego	3	EU12, EU23

7. Literatura

Część **Literatura** w sylabusie powinna zawierać zestawienie aktualnych i merytorycznych źródeł, które wspierają realizację treści przedmiotu oraz osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Zgodnie z rekomendacjami Rady ds. Kształcenia należy w tej części uwzględnić literaturę podstawową i uzupełniającą. Literatura nie musi ograniczać się wyłącznie do książek/podręczników – mogą to być również inne wartościowe źródła, takie jak wytyczne, rekomendacje, artykuły naukowe czy raporty.

- **Literatura podstawowa:**

- Maksymalnie dwie pozycje dla każdego roku studiów, jeśli przedmiot jest realizowany na kilku latach
- Powinny być to źródła, które są kluczowe dla zrozumienia podstawowych zagadnień poruszanych w ramach przedmiotu
- **Literatura uzupełniająca:**
 - Jedna pozycja dla każdego roku studiów, jeśli przedmiot jest realizowany na kilku latach
 - Powinny być to źródła wspierające pogłębienie wiedzy, rozwinięcie zagadnień praktycznych lub umożliwiające dostęp do najnowszych danych

Literatura powinna obejmować pozycje opublikowane w ostatnich **5 latach**, aby zapewnić studentom dostęp do aktualnych informacji i współczesnych trendów w danej dziedzinie.

Dobre praktyki:

- **Zapewnij dostępność literatury:** Wybieraj źródła dostępne w bibliotece lub online. Jeśli w rozwijanej liście nie ma pozycji literaturowej, którą chcesz wskazać, wpisz ją samodzielnie i zgłoś potrzebę jej zamówienia do biblioteki
- **Wybieraj pozycje literaturowe wspomagające uczenie się studenta.** Studentowi łatwiej będzie się uczyć z podręczników dedykowanych dla studentów niż z monografii naukowych lub wydawnictw przeznaczonych dla specjalistów w danej dziedzinie.
- **Sprawdź zgodność literatury z treściami przedmiotu:** Literatura powinna wspierać realizację treści zajęć i osiągnięcie efektów uczenia się

8. Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych

Część sylabusu dotycząca pomocy dydaktycznych opisuje zasoby, narzędzia i materiały potrzebne do realizacji zajęć zgodnie z zaplanowanymi do osiągnięcia efektami uczenia się. Odpowiednie określenie wymagań w tym punkcie pozwala na właściwe przygotowanie zajęć i ich efektywną realizację.

Przykłady pomocy dydaktycznych w zależności od formy realizacji:

- Rzutnik multimedialny
- Tablica (tradycyjna lub interaktywna)
- Dostęp do baz danych naukowych lub platform e-learningowych
- Narzędzia do pracy zespołowej (np. tablice online)
- Specjalistyczny sprzęt laboratoryjny (np. mikroskopy, urządzenia pomiarowe, zestawy do analizy chemicznej).
- Materiały eksploatacyjne (np. odczynniki chemiczne)
- Oprogramowanie specjalistyczne (np. do analizy statystycznej, symulacji klinicznych)
- Urządzenia mobilne (tablety, laptopy, komputery) w przypadku zajęć interaktywnych
- Symulatory medyczne
- Pacjent Symulowany (standaryzowany)

- Dostęp do sali OSCE (sali symulacyjnej wysokiej wierności)
- Dostęp do apteki symulowanej
- Sprzęt diagnostyczny (np. ciśnieniomierze, glukometry, pikflometry, itd.)

Dobre praktyki:

- **Szczegółowość:** Uwzględnij wszystkie kluczowe materiały, ale unikaj przesadnego rozbudowania listy
- **Realizm:** Upewnij się, że pomoce są dostępne w ramach infrastruktury uczelni
- **Dostosowanie:** Dopasuj wymagania do rodzaju zajęć
- Zweryfikuj, czy wszystkie zasoby (np. materiały dydaktyczne, technologie) są dostępne, aby umożliwić realizację wyznaczonych celów

9. Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu

Punkt dotyczący warunków uzyskania zaliczenia przedmiotu w sylabusie określa wymagania, które studenci muszą spełnić, aby ukończyć przedmiot. Należy tu szczegółowo opisać formy zaliczenia oraz kryteria oceny. W tym punkcie jest również możliwość wpisania zaliczeń częściowych (jednak nie jest to wymagane). Należy pamiętać, że zaliczenia częściowe wpisuje się z podziałem na semestry, jeśli przedmiot jest realizowany przez więcej niż jeden semestr. Rodzaj zaliczenia częściowego należy wpisać hasłowo (np. realizacja zadania, kolokwium pisemne).

Forma zaliczenia przedmiotu – forma zaliczenia przedmiotu określona jest w programie kształcenia i nie jest możliwa jej modyfikacja na etapie uzupełniania lub aktualizacji e-sylabusa. Przykładowe formy zaliczenia przedmiotu:

- **Egzamin** (pisemny, ustny, praktyczny, testowy, ustrukturyzowany OSCE)
- **Zaliczenia z oceną**
- **Zaliczenie**

Szczegóły dotyczące przeprowadzenia zaliczenia przedmiotu należy umieścić w polu „Należy opisać końcowe zaliczenie/egzamin”.

1. Opis zaliczenia/egzaminu

- Należy opisać na czym będzie polegać zaliczenie/egzamin i czego będziesz oczekiwać od studenta
- Określ rodzaj pytań na zaliczeniu/egzaminie (jeśli dotyczy), np. krótkie strukturyzowane pytania /SSQ/; test wielokrotnego wyboru /MCQ/; test wielokrotnej odpowiedzi /MRQ/; test dopasowania /EMQ/; test T/N lub P/F; test uzupełniania odpowiedzi; pytania z bardzo krótką odpowiedzią /VSAQ/; test zgodności skryptu /*script concordance test*, SCT/; test uszeregowania odpowiedzi; test oceny sytuacyjnej / *situational judgement test*, SJT/
- Wskaż ilość pytań na zaliczeniu/egzaminie (jeśli dotyczy), np. 30 pytań

2. Kryteria zaliczenia

- Precyzyjnie określ, jakie warunki muszą być spełnione, aby student uzyskał pozytywną ocenę z zaliczenia lub egzaminu
- Określ co podlega ocenie, szczególnie w odniesieniu do zaliczeń lub egzaminów praktycznych i klinicznych

- Określ wymagania dotyczące dopuszczenia do egzaminu (jeśli dotyczy)
- Przykładowe wymagania:
 - Obecność na zajęciach (wykładach, seminariach, ćwiczeniach)
 - Uzyskanie **co najmniej 60% punktów** z zaliczeń częściowych
 - Wykonanie i zaliczenie wszystkich **zadań laboratoryjnych/projektów/raportów**
- Kryteria uzyskania zaliczenia/zdania egzaminu
 - w przypadku, gdy przedmiot kończy się zaliczeniem – uzyskanie min. 60% punktów z zaliczenia
 - w przypadku, gdy przedmiot kończy się zaliczeniem z oceną lub egzaminem – wskaż również, ile punktów wymagane jest do uzyskania poszczególnych ocen, korzystając z punktacji

Punktacja zaliczenia np. testowego, według Regulaminu studiów obecnie obowiązującego na UM:

% wiedzy, umiejętności i kompetencji wymaganych do uzyskania danej oceny	–	Ocena
powyżej 90%	–	5.0
powyżej 83-90%	–	4.5
powyżej 75-82%	–	4.0
powyżej 67-75%	–	3.5
60-67%	–	3.0
poniżej 60%	–	2.0

3. Składowe oceny końcowej

- Określ, w jaki sposób obliczana jest końcowa ocena z przedmiotu (jeśli dotyczy), np.:
 - **Egzamin końcowy (50%) + Kolokwia częściowe (30%) + Aktywność na zajęciach (20%)**
 - **Projekt (40%) + Test (40%) + Aktywność na zajęciach (20%)**
- Jeśli różne elementy mają różną wagę, wyraźnie to zaznacz

4. Warunki zaliczenia poprawkowego

- Określ jakie są zasady, np.
 - **możliwość poprawy kolokwiów częściowych** (np. tylko w jednym terminie)
 - Jeśli podczas zaliczenia poprawkowego obowiązywać będą te same zasady, co w pierwszym terminie możesz napisać np. „Zaliczenie poprawkowe przeprowadzane jest w ten sam sposób i na tych samych zasadach, co zaliczenie w pierwszym terminie”
 - Jeśli natomiast planujesz, że zaliczenie w 1. i 2. terminie odbędą się na innych zasadach, określ jak będzie wyglądać zaliczenie/egzamin w terminie poprawkowym oraz jakie są warunki uzyskania zaliczenia/pozytywnej oceny

5. Dodatkowe wymagania (jeśli dotyczy)

- Przygotowanie referatu/prezentacji multimedialnej
- Esej, raport

E-sylabus: Praktyczne wskazówki i najlepsze praktyki

- Wykonanie praktycznego zadania w laboratorium/pracowni
- Wykonanie preparatów/analiz itp.

Dobre praktyki przy opracowywaniu warunków zaliczenia

- **Precyzyjne zasady:** Unikaj niejednoznacznych określeń typu „ocena na podstawie aktywności”
- **Przejrzysta skala ocen:** Jeśli stosujesz system procentowy, podaj dokładne przedziały dla poszczególnych ocen
- **Transparentne warunki poprawy oceny negatywnej:** Jasno określ, na jakich zasadach można poprawiać egzamin/zaliczenie/zaliczenie z oceną
- **Dostosowanie do specyfiki przedmiotu:** Dostosuj formę zaliczenia/egzaminu do charakteru zajęć oraz efektów uczenia się

Przykładowy widok pola **Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu** w e-sylabusie

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu

Widok: lista / szczegóły

Semestr	Rodzaj	Opis
Aktualnie brak dodanych informacji		

Zaliczenie końcowe: Egzamin standardowy OSCE

Należy opisać końcowe zaliczenie / egzamin

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu OSCE jest uzyskanie pozytywnej oceny pracy studenta na zajęciach na podstawie realizacji zleceń oraz zaliczenia efektów kompetencyjnych w semestrze 8 i 9. Warunkiem przystąpienia do ćwiczeń w semestrze 9 jest uzyskanie zaliczenia z zajęć w semestrze 8. Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest obecność na ćwiczeniach oraz uzyskanie pozytywnej oceny ze wszystkich form zaliczenia w semestrze 8 i 9 oraz pozytywnej oceny z egzaminu końcowego typu OSCE. Egzamin OSCE przeprowadzony będzie na zakończenie semestru 9 i będzie egzaminem wspólnym dla trzech przedmiotów, tj. Farmacji praktycznej, Farmacji klinicznej oraz Opieki farmaceutycznej. Egzamin będzie obejmował 6-8 stacji, w ramach których oceniane będą następujące efekty uczenia się: E.U.1, E.U.10, E.U.11, E.U.12, E.U.13, E.U.17, K.01

Warunkiem zaliczenia egzaminu OSCE jest uzyskanie co najmniej 60% z maksymalnej liczby punktów przewidzianej dla każdej ze stacji.

Oceny z egzaminu OSCE:

% wiedzy, umiejętności i kompetencji wymagających do uzyskania danej oceny:

powyżej 90% ocena 5.0
83-90% ocena 4.5
75-83% ocena 4.0
67-75% ocena 3.5
60-67% ocena 3.0
poniżej 60% ocena 2.0

Materiał obowiązujący na zaliczenie/egzamin OSCE:

1. materiał z seminarium i ćwiczeń
2. literatura podstawowa i literatura uzupełniająca

Na ocenę końcową z przedmiotu składa się średnia ocena ze wszystkich form zaliczenia z wagą 0.4 oraz ocena z egzaminu końcowego typu OSCE z wagą 0.6.

Warunki zaliczenia poprawkowego:

Zaliczenie poprawkowe w terminie I i II przeprowadzane jest w ten sam sposób i na tych samych zasadach, co zaliczenie w pierwszym terminie.

UWAGA!

Co do zasady, jeżeli efekt uczenia się został już raz zweryfikowany w postaci końcowego zaliczenia, egzaminu lub innej metody, nie powinien być ponownie oceniany.

W procesie dydaktycznym istotne jest rozróżnienie między oceną formatywną a końcową metodą weryfikacji efektów uczenia się.

- **Ocena formatywna** (bieżąca) służy do monitorowania postępów studentów i dostarczania im **informacji zwrotnej**, co umożliwi skuteczniejsze uczenie się.
- **Ocena końcowa** ma na celu weryfikację, czy student w stopniu wystarczającym rozwinął określone kompetencje i osiągnął założone efekty uczenia się.

W związku z tym, określony efekt uczenia się może być zweryfikowany w toku zajęć w formie oceny formatywnej z informacją zwrotną dla studenta (np. kolokwium cząstkowe), a na zakończenie przedmiotu w formie oceny podsumowującej (np. egzaminu pisemnego). **Wszystkie te elementy powinny być jasno określone w e-sylabusie przedmiotu.**